

Životní úroveň

ANOTACE

Cílem lekce je, aby žáci pochopili, co je životní úroveň a jaké faktory ji ovlivňují. Pomocí hravých aktivit si osvojí nejen základní definici a význam, ale vytvoří vlastní příklady toho, jak se podle jejich uvážení žije "nejlépe" a "nejhůře".

Určeno pro (stupeň): 2. stupeň ZŠ

Místo realizace: třída, učebna

Časová dotace: 45 – 90 min.

Prostředky výuky: projektor, hrací kostka, psací potřeby, tablety

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Průřezová téma: Osobnostní a sociální výchova

TEORETICKÁ ČÁST

Pojem „životní úroveň“ se týká úrovně bohatství, pohodlí, nezbytností a hmotných statků (= každá věc, která uspokojuje lidské potřeby), které jsou k dispozici v konkrétní geografické oblasti. Kvalita života je standardem zdraví, pohodlí a štěstí, které prožívá skupina občanů v daném místě.

Země s nejvyšší životní úrovní poskytují slušný život většině svých občanů, nejen bohatým lidem. Většina těchto zemí má sociální zdravotní péči, bezplatné vzdělávání, dobře rozvinutou infrastrukturu a vybavení/zázemí, které mohou využívat všichni její občané.

METODICKÁ ČÁST

Aktivita 1 – Sestavení definice

Na začátku vyučovací hodiny se žáci rozdělí do skupin po 3-4 žácích a pokusí se sestavit souvislý text z připravených kartiček (příloha 1).

Aktivita 2 – Video

Pedagog následně pustí video.

Video slouží k fixaci získaných informací.

VIDEO

www.bit.ly/zivotniuroven_video

Aktivita 3 – Volné psaní – hra s kostkou

Hlavní téma: Jak si představují žáci ideální životní úroveň?

Žáci psanou formou odpovídají na otázky, které pokládá pedagog na základě hodu kostkou. Učitel hází kostkou a určuje, na jakou otázku žáci odpovídají v souvislosti s životní úrovní. Učitel vybere maximálně 3. Po aktivitě žáci sdílejí.

Nejprve však připomene pravidla volného psaní:

- Piš po celou stanovenou dobu vše, co tě k tématu napadá.
- Piš souvislý text (jednotlivá hesla nebo body žáci píšou, pokud s touto metodou začínají).
- Nevracej se k napsanému.
- Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá. (Zapisuj i pomocné věty: „Jak bych teď mohl/a pokračovat?“ nebo „Teď mě nic nenapadá...“, „Jsem unavený...“, ale snaž se vrátit k tématu.
- Nedbej na pravopis ani na stylistickou správnost.

- 1) Popiš – Jak dané téma vypadá a co v něm vidíme.
- 2) Porovnej – Čemu se podobá, od čeho se liší.
- 3) Vybav si/asociuj – Co se ti vybaví, když se řekne...
- 4) Analyzuj – Z čeho se daná věc skládá.
- 5) Aplikuj – Jak to můžeš použít, k čemu ..
- 6) Argumentuj – Pro a proti – klady, zápory.

Aktivita 4 – Sociální média – Instagram, TikTok (příloha 3)

Pedagog přečte text níže:

Pracujeme-li s tvrzením, že čím více majetku, tím lepší životní úroveň, je v dnešní době, v souvislosti s rozmachem sociálních sítí, těžké na první pohled určit životní úroveň jednotlivců. Kromě různých filtrů, je možné si pronajmout společensky ideální ateliéry a pouze ukazovat, co si fanoušci přejí vidět. Zároveň ale, pro každého vysoká životní úroveň vypadá jinak.

Lidé musí být spokojeni s množstvím peněz, které utratí za bydlení, dopravu a zároveň tato částka musí být adekvátní k výplatě, kterou dostanou. Dále okolí, ve kterém se vyskytují jim musí dodávat pocit bezpečí, být líbivé a nedávat jim důvod k opuštění oblasti.

Následně rozdělí děti do skupin (dle svého uvážení), které budou mít na výběr ze dvou aktivit.

Instrukce pro žáky:

1) Vypracuj instagramový feed (místo, kam se vkládají fotky) někoho, kdo žije v nejlépe hodnoceném městě a naopak někoho, kdo žije v nejhůře hodnoceném městě.

(příloha 4 – šablona)

2) Natoč video (podobné TikToku – tedy 15s, 60s nebo 3minuty) někoho, kdo žije v nejlépe hodnoceném městě a naopak někoho, kdo žije v nejhůře hodnoceném městě.

Aktivita 5 – Reflexe, prezentace výtvorů

V závěru hodiny žáci sdílejí své výtvořky a shrnují poznatky z uplynulé hodiny.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

V rámci rozšíření této aktivity je možné s dětmi shlédnout videa a cestopisy například na YouTube. Pokud tématiku probíráte například před prázdninami, můžete žákům zadat úkol, aby natočili cestopis ze svých cest o prázdninách. Naopak, pokud využijete tuto vyučovací jednotku v průběhu školního roku, nechte děti natáčet cestopis z jejich okolí.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

"Hodinu jsme zahájili povídáním o bydlení (téma, které jsme probírali v OV) a zavzpomínali na téma Kvalita bydlení. Volně jsme přešli k tématu životní úroveň. Co si pod tím žáci představují."

"Vytvořili skupinky a skládali definici z připravených kartiček. Následně jsme si pustili video. Pro žáky šesté třídy to bylo docela těžko pochopitelné, resp. potřebovali to vysvětlit jednodušeji a konkrétněji."

"Následovala diskuse, zda můžeme "posoudit" životní úroveň a podle čeho, co je důležité. Pro žáky je velmi důležitá rodina, vztahy a materiální zajištění je "podružné" (resp. takové, aby jim nic nechybělo, ale netouží po přepychu+ upřednostňují vztahy). Vnímají také sílu sociálních sítí, které dokáží zkreslovat realitu."

"Líbilo se mi navržení dynamického střídání aktivit. Také primární ukotvení termínu životní úroveň, pod kterou si každý něco představí, ale bylo problematické ji slovy popsat."

"Úkol se skládáním věty, je pěkný. Možná bych pro druhý stupeň volila srozumitelnější/ jednodušší jazyk. Pro jistotu jsem žáky nechala větu vysvětlit vlastními slovy, zda opravdu došlo k pochopení textu."

DOPORUČENÁ LITERATURA

- Prázdniny v Česku. (2021). (n.p.): Albatros Media a.s.
- Tomík na cestách. (2019). (n.p.): Albatros Media a.s..
- TOP 10 Things to do in PRAGUE | Czechia Travel Guide in 4K - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2023 Google LLC [cit. 02.06.2023]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=3xfkyXPh8s&ab_channel=HungryPassport

ZDROJE

- <https://www.vlada.cz/cz/ppov/zavislosti/media/pocet-deti-s-problematickym-uzivanim-socialnich-siti-roste-a-kazdy-osmy-chlapec-ma-sklony-k-nadmernemu-hrani-her-205078/>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDivotn%C3%AD_%C3%BArove%C5%88

PŘÍLOHY

Příloha 1: Text ke skládání

Životní úroveň je: V ekonomickém pojetí stupeň	obvykle množstvím spotřebovaných statků a služeb. Není	ní těsně závislá. Růst životní úrovně
je z větší části dán ekonomickým růstem země.	totožná s ekonomickou úrovní země, je však na	materiálního blahobytu jednotlivce nebo domácnosti. Měří se

Příloha 2: Odkaz na video a text

www.bit.ly/zivotniuroven_video

Text z videa

Životní úroveň je v ekonomickém pojetí stupeň materiálního blahobytu jednotlivce nebo domácnosti. Měří se obvykle množstvím spotřebovaných statků a služeb. Není totožná s ekonomickou úrovní země, je však na ní těsně závislá. Růst životní úrovně je z větší části dán ekonomickým růstem země.

Životní úroveň lze definovat jako míru uspokojování materiálních i nemateriálních potřeb a tužeb jednotlivce či skupiny zbožím a službami.

Jak se měří životní úroveň?

V současné době se nejčastěji jako mezinárodní měřítko životní úrovně obyvatel udává hrubý domácí produkt (HDP). Zjednodušeně jde o přírůstek majetku za určité období, vydělený počtem obyvatel dané země. Zní to logicky. Čím vyšší bohatství, tím lepší životní úroveň.

Příloha 3: Instagramový feed

Profile picture placeholder (large circle)

Sledujících Sleduji

Avatar placeholders (six small circles)

Dovča

Příloha 4: Hodnocení měst

Nejhorší umístění v Indexu kvality života		
Pořadí letos (loni)	Obec (Kraj)	Index 2020 (2019)
206. (206.)	Orlová (Moravskoslezský)	0 (0)
205. (205.)	Karviná (Moravskoslezský)	0,5 (0,3)
204. (200.)	Most (Ústecký)	1,5 (1,7)
203. (201.)	Litvínov (Ústecký)	1,6 (1,5)
202. (193.)	Žatec (Ústecký)	1,6 (2,5)
201. (204.)	Vítkov (Moravskoslezský)	1,8 (0,6)
200. (195.)	Kadaň (Ústecký)	1,8 (2,3)
199. (198.)	Podbořany (Ústecký)	1,8 (2)
198. (196.)	Kraslice (Karlovarský)	1,9 (2,2)
197. (203.)	Krnov (Moravskoslezský)	2,0 (1,3)

Zdroj: Obce v datech, Deloitte. Podrobnější informace [najdete na webu projektu.](#)

Nejlepší umístění v Indexu kvality života		
Pořadí letos (loni)	Obec (Kraj)	Index 2021 (2020)
1. (1.)	Říčany (Středočeský)	10 (10)
2. (2.)	Praha	9,4 (9,7)
3. (4.)	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (Středočeský)	7,8 (7,7)
4. (5.)	Černošice (Středočeský)	7,8 (7,6)
5. (7.)	Brno (Jihomoravský)	7,6 (7,3)
6. (3.)	Slavkov u Brna (Jihomoravský)	7,6 (7,8)
7. (11.)	Beroun (Středočeský)	7,4 (7)
8. (9.)	Židlochovice (Jihomoravský)	7,3 (7,1)
9. (6.)	Hustopeče (Jihomoravský)	7,3 (7,3)
10. (8.)	Třeboň (Jihočeský)	7,3 (7,3)

Zdroj: Obce v datech, Deloitte. Podrobnější informace [najdete na webu projektu.](#)